

Agenda Overleg Literaire Organisatoren

Datum: vrijdag 12 juni 2020
Tijd 10:00-11:30
Locatie In uw kot
Voorzitter Willem Bongers-Dek
Secretaris Aline Lapeire

Aanwezig: Stefaan Goossens (Poëziecentrum), Sofie Verraest (Snug Harbor), An Pauwels (Curieus), Lara Rogiers (Literatuur Vlaanderen), Pascal Nicolas (Willemsfonds), Jurgen Waegeman (MuntPunt), Lotte Dodion (VONK & Zonen), Ilke Froyen (Passa Porta), Vincent Coomans (Stad Kortrijk), Philip Meersman (Poetry Fest), Marijke Rekkers (Villa Verbeelding), Sigrid Bousset (Herman Teirlinck Huis), An Leenders (Creatief Schrijven)

Verontschuldigd: Silvie Moors (DE DAGEN), Rik van Daele (Reynaertgenootschap), Saskia Boets (Luisterpuntbib), Klaartje Vanderbauwhede (De Krook), Gil Geron (Narrata), Xavier Roelens (Folio), Pieter Vanderhoydonck (Picturale), Eddy Strauven (Het zoekend het – The searching deer)

Duur

1. Agenda, mededelingen en notulen

10'

- Voorstelrondje

- Notulen 10 april en 15 mei 2020

Eén opmerking van VONK & Zonen -> passage rond Gedichtenkrans herformuleren: het is sowieso niet de bedoeling om families te laten betalen. VONK & Zn. is op zoek naar organisaties om het initiatief mee te helpen ondersteunen: gemeentebesturen, de uitvaartsector, literaire organisaties... Bij dezen, een warme oproep!

- Voorstel regels OLO verplaatst

Door tijdsgebrek is het de voorzitter nog niet gelukt om een voorstel te sturen over enkele regels ivbm de voorzittersverkiezing en -termijn van het OLO. Aangezien zijn nieuwe voorzitterstermijn net aanbreekt is er nog wel wat tijd, maar we verliezen dit niet uit het oog.

- Mededeling over petitie's

Meerdere mensen benaderden de voorzitter om namens het OLO petitie's mee te tekenen (rond Crossing Border, Black Lives Matter...). Hij is daar nu terughoudend in. We willen een bemiddelende rol, maar geen activistische rol spelen.

- Poëziecentrum vindt deze terughoudendheid terecht. Zeker Black Lives Matter ligt zeer gevoelig. Wij deelden op Facebook een gedicht van een blanke fondsauteur, geschreven vanuit het perspectief van een zwarte man. Daar hebben we veel negatieve reacties op gekregen, waarna we het gedicht offline haalden en ons standpunt hebben verduidelijkt. Ook dat statement hebben we uiteindelijk offline gehaald, nadat de discussie losbarstte. Dit toont wel aan hoe gevoelig de materie ligt.

- De secretaris ziet een praktisch probleem: hoe kan het gezelschap van één vergadering voor het hele OLO spreken?

- Creatief Schrijven brengt in herinnering dat het OLO wel het charter Elk Verhaal Telt mee heeft ondertekend. Hiermee gaven we al, los van de actualiteit, aan om werk te willen maken van inclusie.

Velen vinden wel dat het gesprek over inclusie niet stil mag vallen in het OLO: Snug Harbor, Poetry Fest, Passa Porta, VONK en Zonen, Herman Teirlinck Huis en Curieus wijzen op het belang van fundamentele actie.

Passa Porta vertelt over het cultural inreach-traject dat zij opzetten hierrond. De oefening hierrond is getransformeerd van een strak kader naar een organischer gegeven. Vanuit de collega's zelf komen er spontaan ideeën en initiatieven naar boven. We hebben nu wel een eerste versie van een charter gemaakt. Passa Porta zal ook resultaten uit de gesprekken hierover delen met het OLO: macht herverdelen = kennis herverdelen = kansen herverdelen.

De voorzitter roept op om suggesties voor sprekers over dit thema zeker te delen. Hij verwijst ook naar het initiatief Besmette Stad, dat hij vanuit deBuren cureerde. Daar zijn alvast zeer actuele bijdragen uit gekomen, van onder anderen Shamisa Debroey en Lisette Ma Neza.

- Op welke manier wordt OLO betrokken bij het meerjarenplan van LV?

Vanuit deBuren en het OLO heeft de voorzitter input en een wervend citaat voor het plan geleverd: 'Samenwerking behoort zowel voor het Vlaams-Nederlands Huis deBuren als het Overleg Literaire Organisatoren (OLO) tot de kern van de missie. Met afstemming alleen kom je er echter niet: een vitaal middenveld dat diverse, uiteenlopende functies vervult, heeft adequate financiële ondersteuning nodig om zich verder te kunnen ontwikkelen. Het is belangrijk dat Literatuur Vlaanderen niet alleen steunt wat er al is, maar ook zorg wil dragen voor professionalisering van de sector in de toekomst, want daar profiteert uiteindelijk iedereen van. - Willem Bongers-Dek, directeur deBuren en voorzitter OLO'

Als de voorzitter het plan leest, merkt hij dat er goed geluisterd is naar het memorandum waaraan het OLO heeft meegeschreven. De hoofdplannen daaruit komen terug in het meerjarenplan.

Literatuur Vlaanderen vult aan dat ze ook aan de slag zijn gegaan met de input uit de Denkdag in januari, uit een aantal focussessies en uit gesprekken met de organisaties die structureel ondersteund worden door Literatuur Vlaanderen (LOLV). LV wil graag, buiten de literaire manifestaties en literaire organisaties die nu ondersteund worden, ook een tussenruimte creëren voor werkruimtes en collectieven. Zij organiseren meer dan één (reeks) manifestaties, maar maken niet de stap naar 'literaire organisatie'. We denken ook actief na over talentontwikkeling van debutanten en meer gevorderde auteurs (inhoudelijk, financieel, zakelijk...) en we willen met het OLO bekijken wie daarin welke rol kan opnemen.

Na de passage bij de RvB, stroomt het plan door naar de minister en wordt het openbaar gemaakt.

2. Nieuws vanuit het BoekenOverleg

20'

- Relanceplan voor de boeken-, letteren- en leesbevorderingssector

In het BO zitten alle partijen die rond boeken, leesbevordering en literatuur werken. Het relanceplan wordt vandaag gefinaliseerd. De zwaarste klap blijkt bij de uitgevers te zitten en de keten die daarop volgt.

We hebben vanuit onze werking niet veel concrete ideeën en input opgehaald; het bleek moeilijk om cijfers te noemen. Het OLO formuleerde wel input voor het plan, dat wordt meegestuurd met de notulen. De voorzitter toont de passage met input uit de literaire organisaties en vraagt of er op de valreep nog reacties zijn.

Een concreet voorstel is om voor de kleinere literaire organisaties fiscaal aftrekbare giften aan te bieden. We roepen de Vlaamse regering op om aan de federale regering het advies te verlenen deze uitzondering in het wetgevend kader om te zetten. Dit zou ook voor leesbevorderingsorganisaties gelden, alternatieve scholingsprogramma's enz.

Passa Porta vraagt zich af of de fiscaliteit op dit moment een probleem is. Organisaties kunnen nu toch al vragen om fiscaal aftrekbare giften vragen?

-> De voorzitter verheldert dat niet-teruggevraagde tickets nu niet als een gift gezien kunnen worden. Creatief Schrijvers bracht dit idee aan, want om nu in aanmerking te kunnen komen voor zulke giften moet je een audit laten uitvoeren: tijdrovend proces.

-> Passa Porta: moet niet gepreciseerd worden dat dit net over die niet-terugbetaalde tickets gaat?

Passa Porta vult nog aan dat zij op dit moment de kracht voelen van een overheid die investeert in organisaties. En wij kunnen heel snel schakelen naar een versterkte ondersteuning van kunstenaars. We hebben geïnvesteerd in een netwerk waardoor we heel snel in actie kunnen schieten. Het is een investering die rendeert; dat mag benadrukt worden in tijden waarin onderhandeld wordt over een nieuwe overeenkomst met LV.

Literatuur Vlaanderen vult aan dat LV gaat kunnen beschikken over 1,3 miljoen euro uit het noodfonds voor cultuur; wij gaan dit inzetten voor de compensatie van auteurs (die auteursrechten en honoraria voor andere opdrachten mislopen). Het systeem voor aanmelding wordt nu ontwikkeld.

LV wil ook even aanstippen dat door de regering een protocol is goedgekeurd over de heropstart in de cultuursector. Hierin kan iedereen de do's en don'ts voor de komende maanden ontdekken. Dit protocol wordt ook meegestuurd met het verslag.

- Aanbod VRT: Lang Zullen We Lezen

De secretaris bedankt veel OLO-leden voor het enthousiasme om materiaal aan het leveren voor de website van Lang Zullen We Lezen, nav een mail op 28 mei. Vanaf 15 juni zal iedere week op de website en in de nieuwsbrief van LZWL aandacht geschonken worden aan een evenement of boekenlijstje vanuit het OLO.

Iedereen die voor de deadline interesse toonde, kreeg deadlines doorgestuurd om materiaal aan te leveren hiervoor. Enkele organisaties toonden nog na de deadline interesse; de secretaris speelt die interesse door aan de VRT. Warme oproep: vergeet niet tijdig jullie teksten door te sturen!

Organisaties die nog interesse hebben, kunnen gerust nog materiaal aanleveren. Het kan mogelijk gebruikt worden in 2021 of om ons uit de nood te helpen als een andere organisatie de deadline mist. Tip voor de leestlijstjes: denk na over een originele insteek, die past bij je organisatie.

- Vraag VRT: overzicht literaire evenementen

VRT vraagt ook om een zicht te krijgen op de literaire evenementen in het najaar. Het verleden van het OLO wees uit dat het bijhouden van een up-to-date literaire kalender onmogelijk is. Maar door het gebruik van de hashtag #lzwv op Uit in Vlaanderen/Brussel, kunnen we wel alvast literaire evenementen aanleveren die in de agenda op de website van Lang Zullen We Lezen verschijnen.

3. Corona: gevolgen voor de sector

30'

- Uitwisseling kennis, best practices, rol OLO, hoe kunnen we elkaar helpen?

Op 15/05 hadden we een mini-OLO met een uitwisseling over de gevolgen van corona voor onze organisaties en met inspiratie voor alternatieve vormen. Opnieuw een rondje!

Brussels Poetry Fest: wij onderzoeken of we in september het festival in het planetarium toch kunnen laten doorgaan. We hebben geopteerd voor een 4-talige volledig Belgische editie; het internationale luik hebben we moeten sluiten. Er is al een protocol uitgeschreven voor het planetarium (valt onder de cinema's), maar we zitten nog volop in gesprekken. Alles hangt af van Literatuur Vlaanderen.

- deBuren vertelt dat maandag *Besmette Stad* www.besmettestad.eu is geopend. Wij hebben geleerd dat Zoomactiviteiten goed werken en dat mensen ook bereid zijn om daar inkom voor te betalen. De exclusiviteit (Zoomen met een grote schrijver) is aantrekkelijk. Wat wel belangrijk is, is dat het technisch goed in elkaar zit. Tip: als je ermee aan de slag gaat, moet je technisch van alles uitzoeken en repeteren!

- Stad Kortrijk is op zoek naar een oplossing voor het Memento Woordfestival. We mikken op een verkleind festival (8-9-10 oktober) en onderzoeken wat mogelijk is qua capaciteit. Wie weet meer over de regelgeving? Een uitwisselingsproject met het talentontwikkelingstraject van TILT is ook weggevallen, we hopen dit in het najaar alsnog te doen aangezien het om kleine groepjes gaat.

-> Villa Verbeelding coördineert het Zin in Zomer-festival en heeft beslist om het programma te veranderen. Alle zaalvoorstellingen zijn geschrapt, we organiseren alles in de publieke ruimte (wandelingen, workshops in de buitenlucht, illustratoren die live illustreren in etalages...) Alles zou gratis zijn en zonder reservatie. Op die manier hopen we het festival breder open te trekken naar passanten en zo kunnen we de auteurs en illustratoren die we geëngageerd hadden toch inzetten. (Al gaan we ook middelen overdragen naar volgend jaar.) De 3 steden zagen deze plannen alleszins zitten en zo voldoen we toch aan onze doelstellingen. We gaan het festival over de hele zomer spreiden, met allerlei illustratietoonstellingen. Ook het museum is weer open; we hadden geen online ticketsysteem, maar binnenkort wel.

- De secretaris is benieuwd naar ideeën en inzichten over het organiseren van hybride evenementen met live publiek en livestreaming. Hoe pakken jullie dat aan? Kennen jullie zalen die hier ver in staan?

-> Brussels Poetry Fest werkte voor het EK Poetry Slam ooit samen een tv-zender, ZIN tv die dit betaalbaar maakten, maar je zit minimaal aan 4000 à 5000 euro: steadycam, regisseur, technisch iemand, iemand die het op YouTube zet...

-> deBuren gaat binnen internationaal talentontwikkelingstraject CELA hybride klassen incorporeren, dankzij de knowhow van schrijfscholen in Italië en Spanje. Kennis hieruit zal de secretaris delen in het OLO. (Creatief Schrijven is ook bezig met online leren, dus interesse!)

Huizen die hier ver in staan:

-> Creatief Schrijven heeft met De Arenberg een online editie van De Spreekende Ezels georganiseerd. Arenberg is vragende partij voor samenwerkingen! (Curieus merkt op dat zij ook een goede podcaststudio hebben)

-> deBuren verwijst naar Pakhuis de Zwijger in Amsterdam (zie hun Livecasts)

-> De voorzitter merkt op dat ook met de VRT gesprekken hierover lopen; laten we elkaar hiervan op de hoogte houden

Curieus heeft beslist het Festival van de Gelijkheid niet te organiseren, omdat lichamelijke ontmoeting zo centraal staat. Ik denk dat wij eerder gaan werken met initiatieven in de publieke ruimte. Ik ben een koele minnaar van het digitale, en geloof eerder in de stad gebruiken als setting.

Stad Kortrijk is akkoord dat digitaal niet altijd de heilige graal is. Het Sinksenfestival in Kortrijk heeft gekozen voor een 4-daagse radio-uitzending waarbij concerten gestreamd werden. Dat was heel duur en de output was vrij mager. Er zijn 5000 mensen bereikt, terwijl het festival normaal gezien 200.000 mensen bereikt.

De Letterie ziet een tendens dat alles nu volledig wordt gedigitaliseerd, maar merkt op dat het virus ook wel weer voorbij zal gaan. We moeten hoop koesteren.

-> De voorzitter is minder hoopvol en deelt: <https://www.groene.nl/artikel/screen-new-deal>

Stad Kortrijk denkt ook na over immersieve virtuele beleving. We werken een plan uit met Howest (Digital Arts & Entertainment), specifiek mikken we op een experiment met een projectgroep van studenten richting Memento 2021– ik wacht een eerste ontmoeting af en hou jullie daarvan op de hoogte

-> Brussels Poetry Fest geeft aan dat hij in zijn doctoraat ook bezig is met poëzie in de digitale ruimte

4. Standaardcontract auteurs-literaire organisaties

20'

- Stand van zaken

Passa Porta licht toe dat hun voorstel (zie de mail met notulen vergadering 07/02) erin bestaat om de standaardhonoraria van de LOLV vooruit te schuiven als minimumtarieven. Twee zaken ontbraken nog in dat overzicht: de minimumtarieven voor illustratoren en vertalers.

Passa Porta zal een zomerprogrammering doen met literaire apero's, close reading, een openluchtmuseum met illustratoren en grijpt die kans aan om de tarieven scherp te stellen (en ook de situatie aan de Franstalige kant te onderzoeken). Bij de volgende vergadering hebben we dus meer nieuws en willen we een volledig voorstel naar voren schuiven.

Literatuur Vlaanderen vraagt op welke manier er nu al met de VAV werd samengewerkt hiervoor.

-> Het voorstel van de vorige keer is in intensief overleg met de andere organisaties binnen de LOLV en het VAV tot stand gekomen. Ook de tarieven van SCAM zijn hierin geïncorporeerd. We vullen dus het document aan dat eerder werd meegestuurd; we roepen iedereen op om hier reactie op te geven (het bestand wordt nog eens meegestuurd met het verslag).

Villa Verbeelding wil zeker input over tarieven voor illustratoren delen; ook Curieus wil zeker hun tarieven voor raamkunst delen.

De secretaris vraagt na of het idee van een matrix wordt meegenomen (verschillende tarieven naargelang de grootte van organisaties)?

-> Passa Porta: het is belangrijk om dit te zien als een minimumvoorstel voor gesubsidieerde organisaties; auteurs hebben de vrijheid om voor kleinere organisatoren een uitzondering te maken of om meer te vragen natuurlijk. Het is belangrijk om aan benchmarking te doen, zeker voor gesubsidieerde organisaties.

-> De voorzitter merkt op dat goed moeten nagedacht over hoe dit voorstel zal worden gepresenteerd. Het voorstel leest als een fair practice code; in Nederland is die door de minister opgelegd. Ook bv. de auteursovereenkomst met auteurs is in het parlement bekrachtigd. Het zou wel een sterkte zijn als dit plan schaalbaar werd?

-> Passa Porta verduidelijkt dat dat niet de richting is waar dit document heen gaat. Het gaat hier om een engagement, geen verplichting.

5. Wat verder ter tafel komt

10'

- Sofie Verraest van Snug Harbor is ook volgend jaar verantwoordelijk voor literatuurstudenten die stage lopen bij de VML. Organisaties die nog niet op de lijst staan, mogen mailen naar Sofie: sofie.verraest@live.be

- Creatief Schrijven vraagt zich af hoe het zit met de VRT-vraag naar jonge talenten.

-> De voorzitter laat weten dat deze podcast er komt en door Tom De Cock gepresenteerd zal worden. VRT dankt het OLO voor de input en hield rekening met de gesuggereerde namen.

Stad Kortrijk wil een ambitieus project met jonge auteurs rond Stijn Streuvels opzetten (ism het Letterenhuis en het Lijsternest) en vraagt of er organisaties zijn die affiniteit hebben met dit werk of partner willen zijn in dit project.

-> Herman Teirlinck Huis heeft bij de eerste editie van Zomerland rond Stijn Streuvels gewerkt, waarbij verschillende auteurs ook teksten over hem hebben geschreven. Herman Teirlinck Huis stuurt hierrond nog informatie door. Volgende lente is het HTH gerenoveerd en zal de lijn Teirlinck Tijdgenoten worden voortgezet, in samenwerking met o.a. KANTL en het Letterenhuis.

-> deBuren verwijst nog naar de leesateliers rond Paul van Ostaijen (in het project Besmette Stad) als inspiratiebron; ook hierin wordt klassiek werk actueel gemaakt en creëren auteurs nieuw werk: <https://deburen.eu/magazine/2788/leesateliers-besmette-stad>.